

Sygn. akt II Ka 151/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Robert Rafał Kwieciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Irena Bąk

przy udziale prokuratora Bartosza Krupeckiego

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2019 roku

sprawy Z. M.

oskarżonego z art. 300§2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Słupcy

z dnia 5 marca 2019 roku sygn. akt II K 74 /18

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Słupcy do ponownego rozpoznania.

Robert Rafał Kwieciński

Sygn. akt II Ka 151/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Słupcy wyrokiem z dnia 5 marca 2019r. w sprawie II K 74/18 uniewinnił Z. M. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. polegającego na tym, że w okresie od dnia 23 maja 2016 roku do dnia 2 września 2016 roku w R. pow. (...), województwa (...), działając celu udaremnienia wykonania prawomocnego tytułu wykonawczego wydanego przez Sąd Rejonowy w Skierniewicach z dnia 14 kwietnia 2015 roku sygn. Akt V GNc 223/15 zbył 50 udziałów w spółce (...) Sp. z o.o. zajętych w toku postępowania egzekucyjnego o sygn. akt KM 52/16 prowadzonego Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Skierniewicach co skutkowało udaremnieniem zaspokojenia wierzyciela tj. (...) Sp. z o.o. z/s w P. gm. B.

Wyrok ten zaskarżył w całości prokurator na niekorzyść oskarżonego, zarzucając w apelacji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mających wpływ na treść wyroku polegający na przyjęciu przez Sąd I instancji, że Z. M. swoim postępowaniem polegającym na zbyciu udziałów spółki (...) na rzecz (...) SA w chwili zagrożenia zajęcia z tytułu nakazu zapłaty kwoty 117256,46 zł nie wyczerpał znamion czynu zabronionego z art. 300 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału prowadzi do wniosków przeciwnych.

W oparciu o powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku wobec Z. M. i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się uzasadniona i w konsekwencji podniesione w niej zarzuty musiały doprowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Słupcy.

W ocenie sądu okręgowego – sąd rejonowy nie wyjaśnił w sposób należyty wszystkich okoliczności sprawy.

Prokurator swoje zarzuty sprowadza do błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów, tzw. „błędu dowolności”. W ugruntowanym orzecznictwie sądu i doktrynie przyjmuje się, że błąd taki może być wynikiem nieznanności określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów, np. błąd logiczny w rozumowaniu, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych itd.

Podkreślić należy, że sąd I instancji dość szczegółowo omówił dowody przeprowadzone w sprawie, w szczególności wyjaśnienia oskarżonego Z. M. oraz zeznania przesłuchanych świadków a także dokonał analizy zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

Sąd Rejonowy wskazał również na okoliczności, jakie wynikały z tych przeprowadzonych dowodów.

Prokurator kwestionując ustalenia sądu I instancji powołuje się zasadniczo na analizę znamion czynu zabronionego całościowo stypizowanego w art. 300 k.k., bez ograniczania się jedynie do wskazanego w akcie oskarżenia art. 300 § 2 k.k.

Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego - uznając za wiarygodną wersję ferowaną w toku przewodu sądowego, iż fatycznie oskarżony nie był świadomy, że udziały w spółce (...) zostały zajęte przez komornika.

W tym miejscu należy zgodzić się ze skarżącym Prokuratorem, iż stanowisko Sądu I instancji w tym zakresie nie może się ostać. Owszem – zgodzić można się z ustaleniem Sądu I instancji, iż oskarżony Z. M. o zajęciu komorniczym dowiedział się dopiero w dniu 27 maja 2016r., czyli po sprzedaży udziałów, do czego doszło w dniu 12 stycznia 2016r, niemniej jednak słusznie zauważa Prokurator, iż już w dniu 9 października 2015r. przed Sądem Rejonowym w Skierniewicach w sprawie o sygn. akt V GC 280/15 zapadł wyrok zobowiązujący Z. M. do zapłaty na rzecz POL – EURO kwoty 24.260,87 zł. Następny wyrok, również zobowiązujący oskarżonego do zapłaty na rzecz POL-EURO kwoty 33.253,54 zł zapadł w dniu 04 listopada 2015r. w sprawie o sygn. akt V GC 287/15 oraz w dniu 14 kwietnia 2015r. w sprawie o sygn. akt V GNc 223/15 wydano nakaz zapłaty na rzecz POL-EURO kwoty 59.742,05 zł. Orzeczenia te zapadły przed data sprzedaży przez oskarżonego udziałów i z całą pewnością powodowały u oskarżonego stan świadomości spoczywających na nim zobowiązań finansowych względem pokrzywdzonego, a w razie niespłacenia tych zobowiązań rodziły możliwość podjęcia przez pokrzywdzonego dalszych kroków w celu wyegzekwowania tychże kwot.

Przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. można się dopuścić również wtedy, gdy egzekucja dopiero grozi, a więc w okresie kiedy wierzyciel w sposób niedwuznaczny daje do zrozumienia, że postanowił dochodzić swojej pretensji majątkowej w drodze sądowej. Wystarczające jest więc, by składniki majątku były zagrożone zajęciem jeżeli obiektywne, rzeczywiste i bezpośrednie niebezpieczeństwo takiego zajęcia, a więc niebezpieczeństwo, z którym należy się liczyć (wyrok SA w Warszawie z dnia 26 października 2017r. w sprawie o sygn. akt II AKa 271/17).

Przestępstwa można dopuścić się również wtedy, gdy egzekucja dopiero grozi, gdy wierzyciel dał do zrozumienia, że postanowił dochodzić swoich roszczeń na drodze sądowej (wyrok SA w Katowicach w sprawie o sygn. akt II AKa 433/16).

Nadto podkreślić należy, iż znamie "w razie grożącej mu niewypłacalności lub upadłości" obejmuje wszelkie sytuacje, w których istnieje obiektywnie konkretne, realne niebezpieczeństwo nadejścia niewypłacalności lub upadłości dłużnika, niebezpieczeństwo, z którym należy się liczyć. Realizacja owego znamienia nie musi się łączyć z nieuchronnością nadejścia któregoś z rzeczonych zdarzeń ani bardzo wysokim prawdopodobieństwem tegoż. Wystarczy, jeśli istnieje

znaczące prawdopodobieństwo zaistnienia upadłości lub niewypłacalności, przy czym upadłość lub niewypłacalność niekoniecznie muszą grozić rychłym nadejściem (wyrok SA w Katowicach w sprawie o sygn. akt II AKa 292/16).

A właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Postępowania sądowe zostały przez wierzyciela wszczęte przed sprzedażą przez oskarżonego Z. M. udziałów spółki. Ponadto oskarżony wiedział o zapadłych przeciwko niemu orzeczeniach w ww. sprawach, które mogły doprowadzić do zagrożenia zajęciem majątku oskarżonego.

Zarzuty postawione przez prokuratora wykazały, że sąd I instancji dopuścił się oceny przeprowadzonych dowodów w sposób dowolny, nie mieszczący się w granicach art. 7 k.p.k. Sąd I instancji nie przeprowadził w sumie logicznej analizy tych dowodów poprzestając na ich zaprezentowaniu i wyrażeniu swoich wątpliwości, czy rzeczywiście oskarżony dopuścił się zarzucanego czynu i zasadniczo ograniczając się jedynie do znamion czynu z art. 300 § 2 k.k.

Zdaniem sądu okręgowego sąd I instancji dokonując ustaleń faktycznych, nie przeprowadził prawidłowej, dogłębnej analizy zgromadzonego materiału dowodowego, przez co wyrok nie oparł się zarzutom dokonania ustaleń z naruszeniem zasad logiki i doświadczenia życiowego, a w konsekwencji błędu w ustaleniach faktycznych.

W tym stanie rzeczy uznając zasadność zarzutów apelacyjnych postawionych przez prokuratora, zgodnie z treścią art. 437§1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 k.p.k. sąd odwoławczy był zmuszony wyrok uchylić i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Słupcy do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd I instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe całościowe uwzględniając powyżej podniesione okoliczności.

Sąd ten ponownie dokona oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Przeprowadzi gruntowną analizę – w szczególności zachowania oskarżonego Z. M. przez pryzmat znamion przestępstwa opisanych w art. 300 k.k.

W przypadku, gdy pojawią się okoliczności prowadzące do konkurencyjnych wniosków i niewątpliwych, bądź wątpliwych hipotez sąd I instancji również podda je gruntownej analizie i ocenie pod kątem wiarygodności.

Dopiero tak przeprowadzona analiza materiału dowodowego i właściwa ocena dokonana z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego pozwoli na dokonanie właściwych ustaleń faktycznych stanowiących podstawę prawidłowego orzekania.

Robert Rafał Kwieciński